

DOMATES YAPRAK KÜFÜ

Fulvia fulva (Cke) Ciferri. (= *Cladosporium fulvum* Cooke)

1. TANIMI VE YAŞAYIŞI

Domates yaprak küfü [*Fulvia fulva* (Cke) Ciferri. (= *Cladosporium fulvum* Cooke)], hastalıklı bitkilerin yapraklarının alt tarafında küf tabakası meydana ge-tirir. Bu küf tabakası etmenin konidiospor ve konidioforlarıdır. Konidiosporlar koyu renkli, bir veya çok hücreli, genellikle bir uçları sivri, diğeri küt yapıda ve değişik büyüklüktedir.

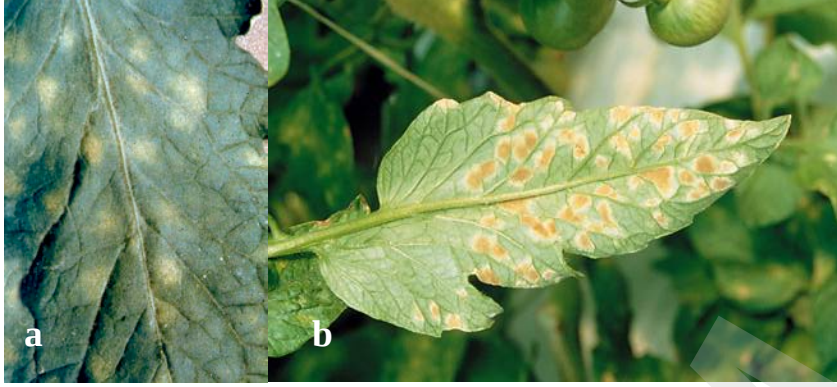
Hastalık genellikle seralarda görülür. Hastalığın çıkması için orantılı nemin %85 veya daha fazla, optimum sıcaklığın da 22–24°C olması gerekir. Sıcaklık ve orantılı nem, belirtilen bu değerlerden aşağı olduğu takdirde konidiosporların enfeksiyonu için elverişli şartlar oluşmadığından hastalık çıkmaz. Toprakta kalan bitki artıkları ve sera yapım malzemeleri üzerinde konidiosporları 9-12 ay canlı kalabilirler. Hastalık etmeni örtüaltında hava sirkülasyonu, çalışanların elbise ve kullandıkları alet ve ekipmanlarla yayılır.

2. BELİRTİLERİ, EKONOMİK ÖNEMİ VE YAYILIŞI

Hastalık domates yaprakları üzerinde önce sarı renkli lekeler şeklinde görülür. Daha sonra bu lekelerin alt kısmına rastlayan yerde yeşilimsi kahverengi küf oluşur (Şekil 6). Hastalık kısa zamanda bütün yaprakları kaplar ve bitkiyi kurutur.

Örtüaltı domates yetiştiriciliği yapılan yerlerde ekonomik önemi olan bir hastalıktır. Mücadele yapılmadığı zaman seradaki ürün %80 oranında zarar görür.

Ülkemizde seracılık yapılan her yerde görülebilmektedir.

Şekil 6. Domates yaprak küfü'nün yaprağın üst (a) ve alt yüzündeki (b) belirtileri.

3. KONUKÇULARI

Domates yaprak küfünün konukçusu domates bitkisidir.

4. MÜCADELESİ

4.1. Kültürel Önlemler

- Hastalıklı bitki artıkları imha edilmelidir.
- Seralarda iyi bir havalandırma yapılarak orantılı nem ve sıcaklığın düşürülmesi sağlanmalıdır.

4.2. Kimyasal Mücadele

4.2.1. İlaçlama zamanı

Yapraklarda ilk lekeler görüldüğünde ilaçlamaya başlanır. Hastalığın şiddeti, iklim koşulları ve ilacın etkinlik süresi dikkate alınarak ilaçlamaya devam edilir.

4.2.2. Kullanılacak bitki koruma ürünleri ve dozları

Bakanlık tarafından yayınlanan “Bitki Koruma Ürünleri” kitabında tavsiye edilen bitki koruma ürünleri ve dozları kullanılır.

Ayrıca hastalığın görüldüğü seralarda yeni dikimden önce, sera yapım materyaline %2'lik formaldehit eriyiği veya %4-7'lik sodyum hipoklorit çözeltisi pülverize edilerek dezenfeksiyon yapılır.

4.2.3. Kullanılacak alet ve makineler

İlaçlamada, sırt pülverizatörü (mekanik, otomatik, motorlu) veya sırt atomizörü kullanılır.

4.2.4. İlaçlama tekniği

İlaçlamalarda mutlaka yaprak alt yüzlerinde ve bitkinin her tarafında bir ilaç tabakası meydana getirilmelidir.